

בעיות תקציביות, חושפת ארגונים קריטיים לסכנות אבטחה חמורות ביותר. בשוק אמנם יש פתרונות חלופיים לאבטחת מערכות הפעלה, שאמורים למלא את החלל שנוצר, אבל גם הם עולים כסף. למרבה הצער, חלק גדול מהמנמ"רים נאלצים להגדיל את מרחב הסיכונים כלפי מערכות המידע שהם אמורים עליהן. הבעיה היא שאם חלילה תתרחש פריצה לאחת ממערכות ההפעלה הלא מוגנות, לא בטוח שהטיעון של העדר תקציב וחוסר יכולת שדרוג יעמדו לטובתם, וחלק מהם יצטרך למצוא הסברים משכנעים יותר.

המנמ"ר של אותו גוף, "אנחנו בודקים אפשרות לרכוש מחשבים חדשים כדי לחסל את יתר תחנות XP- בתוך שלושה חודשים עד חצי שנה". התשובות הללו הן מדגם מייצג של הלך הרוח בקרב המנמ"רים. הם חשים כמי שנפלו בני ערובה לתהליכים טכנולוגיים שדורשים תקציב רב. הסרת התמיכה ב-XP באה באחד הזמנים הפחות טובים למנמ"רים, והפתרונות לכך הם לא מוחלטים ולא סופיים. כאמור, החלטת מיקרוסופט וחוסר היכולת לשרד את המערכות, עקב

לכל איש יש שם דיגיטלי

התיעוד הדיגיטלי מהווה בשנים האחרונות חלק בלתי נפרד ממפעל הנצחת השואה, ביד ושם ובמקומות אחרים • העובדה שניצולי השואה הולכים ומתמעטים מעלה את החשיבות שלו, ולמרות ההצלחות, אם הממשלה לא תעזור יותר, הוא עלול להיראות חיוור ומביש

הנגישות למדיה הדיגיטלית אף מביאה לכניסות רבות לאתר של יד ושם מרחבי העולם. על פי הפרסומים, בשנה האחרונה נרשמו יותר מ-1.3 מיליון כניסות לאתרים של המוסד להנצחת השואה בשפות השונות ו-8.1 מיליון צפיות בערוצי היו-טיוב שלו. יותר מ-25 אלף איש עשו לייק לדף הפייסבוק של יד ושם ולמעלה מ-7,000 איש עוקבים אחרי חשבון הטוויטר שהוא מפעיל. על כל המלאכה הזו מנצח **מיכאל ליבר**.

יום הזיכרון לשואה ולגבורה שחל בסוף החודש שעבר הוא יום שבו אומה שלמה "מצלמת" את עברה, חושפת אותו לעיני כל, מתוך ידיעה והבנה שהעבר הוא חלק בלתי נפרד מההווה ומהעתיד שלה. בשנים האחרונות אנחנו עושים זאת בצורה הרבה יותר מוחצנת ומתוקשרת, שמרחיבה את זיכרון השואה ומביאה תוצאות שלעולם לא היינו מגיעים אליהם. זה נעשה יותר ויותר במימד הדיגיטלי, הווירטואלי.

"הפקידים מנסים להכשיל"

יד ושם אינו הגוף היחיד שעוסק בהנצחת השואה. לפני חמש שנים הצטרף **עודד ברידא**, לשעבר בכיר ב-HP, לבית טרזין. הוא החליט להמיר את הקריירה שלו בהיי-טק בהנצחת יהדות טרזין, שמשפחתו ממנית עם קרבנותיה וניצוליה. ברידא השקיע ומשקיע מאז מאמצים רבים להגביר את החשיפה של ההיסטוריה של יהדות זו. כאיש מחשבים הוא הבין את התרומה

מיכאל ליבר, מנמ"ר יד ושם. צילום: קובי קנטור

מדובר במפעל שלם שעוסקים בו גופים שונים של תיעוד השואה ברשת. מפעל זה קיבל תאוצה אדירה בסוף המאה הקודמת ומאז תחילת המאה הנוכחית בזכות האינטרנט, שאפשר הנגשה וחשיפת מידע על קורבנות השואה ועל מעשי הזוועה, כמו גם איתור ניצולים ואיחוד בין קרובי משפחה שלא ראו זה את זה מאז אותם ימים ארוים. מדובר במפעל חשוב, על אחת כמה וכמה מאחר שבדרך הטבע, בעוד כמה שנים כבר לא יהיו ניצולים שיספרו על הזוועות.

המרכזית של מערכות המידע להצלחת המשימה. "היינו חייבים לבצע מודרניזציה של התשתיות, במיוחד בנושא המיחשוב", כתב ברידא בביטאון בית טרזין. "הרחבנו את שטחי האחסון עבור הדיגיטציה של כל הסרטים הוותיקים והכנסנו מערכות מיחשוב המטפלות בביקורי המוסדות החינוכיים, ברשימת הספרים והכתרים ועוד. ביצענו גם דיגיטציה לארכיון, כדי שיהיה נגיש לכולם". הוא ציין כי העובדה שהמדינה החליטה להכיר במוזיאון בית טרזין כמוזיאון רשמי תבטיח תמיכה מסוימת מהממשלה, שלמרבה הפלא כלל לא ניתנה עד כה. ברידא מתאר מסע ייסורים של מאבקים מול גורמי ממשלה, ובמיוחד הוא כועס על משרד החינוך. "דומה שחלק מפקידיו ממש יוצאים מגדרם לנמוע תמיכה של המשרד בנו. במקום זאת משקיעים הון עתק במשלחות נוער לפולין ואין להם כסף לממן את בית טרזין הקרוב", כתב גם בבית טרזין, כמו ביד ושם ובמוזיאונים אחרים, תעשיית ה-IT בישראל מעורבת מאוד בפרויקטי ההנצחה. ברידא ציין כי הקמת דף הפייסבוק של בית טרזין ופיתוח האפליקציה שלו, שניתנת להורדה בחנות ה-AppStore ו-Play, נעשו בעזרת קונדואיט. חבל מאוד שגם כאן הקהילה, המתנדבים והעמותות השונות ממלאים במידה מסוימת את תפקידה של המדינה. התמיכה הממשלתית-ציבורית בגופים כמו אלה מעולם לא הייתה דומיננטית. השאלה הזאת היא אקוטית, כי הגופים האלה עובדים על זמן שאלו. הטכנולוגיה, ככל שתהיה מתקדמת, לא תוכל למלא את המשימה שלה ללא תיעוד אישי עם הניצולים שעדיין חיים איתנו.

ככל שהשנים מתקדמות מתרבים הכלים הדיגיטליים, מערכות המידע, התקשורת והרשתות החברתיות. כל אלה מכילים, ביחד ולחוד, ים ענק של מידע, שמאפשר חקר, איסוף מידע והנגשתו ובעיקר אחסונו על פלטפורמות שיהיו זמינות לדורות הבאים. במלאכה הקדושה הזאת עוסקים במשך כל השנה צוותים של אנשי מקצוע, מגובים באנשי טכנולוגיה ומערכות מידע, במוסדות שונים, כאשר הבולט בהם הוא יד ושם. למרבה הצער, סדר היום הציבורי, הפוליטי והחברתי שלנו כל כך עמוס, צפוף וטעון, ולכן אנחנו מעלים את הפעילות הזאת על נס רק פעם בשנה. המספרים מרשימים, ומרגש שוב ושוב לצטט אותם. המרכז הלאומי לסריקה ולגיבוי דיגיטלי של יד ושם סרק עד כה יותר משני מיליון מסמכים הקשורים לשואה וקיבל עוד 1.5 מיליון. חלק מאותם מסמכים הגיעו מארכיוני שואה אחרים הפועלים בישראל ובעולם, שהמרכז ביד ושם פועל לרכז את המידע גם מהם. יד ושם משמש כארכיון הראשי של כל ארכיוני השואה בתפוצות. אנשי עוסקים בביצוע פרויקטי תיעוד והקמת מוזיאונים להנצחת השואה ברחבי העולם - פרויקט חשוב בפני עצמו, במסגרת המאבק נגד כל אלה שמנסים להכחיש את השואה. הטכנולוגיה, המתפתחת בקצב מהיר, מסייעת לזרז מאוד את קצב איתור שמות קורבנות השואה, לתת נופך מתועד לשורה שכתבה **לדה**, "לכל איש יש שם". עד כה הצליחו לאסוף ביד ושם פרטים של יותר משני שלישי מקורבנות השואה - כ-4.3 מיליון נרצחים ונרצחות. הנתון המעניין והמרגש הוא שיותר ממחצית הנתונים הללו הגיעו בזכות האינטרנט.